

LAUSUNTO

17.12.2014

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Viite: Lausuntopyyntö 1.12.2014 VM066:00/2014

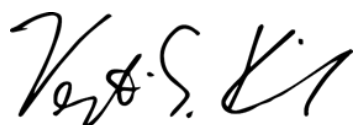
Asia: Lausuntopyyntö pienpanimoiden veronalennuksen muutoksista

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry on valtakunnallisten sosiaali- ja terveysjärjestöjen kattojärjestö. SOSTE on sosiaali- ja terveystieteellinen vaikuttaja ja asiantuntijajärjestö, joka rakentaa sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä yhteistyössä jäsenyhteisöjensä kanssa. SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n varsinaisina jäseninä on 200 valtakunnallista sosiaali- ja terveysalan järjestöä ja yhteistyöjäsenenä on 63 muuta sosiaali- ja terveysalan toimijaa.

Liitteenä SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry:n lausunto yllä mainitusta asiasta. Lisäksi SOSTE on lausunut pienpanimoiden veronalennusta koskevasta muistiosta 12.8.2014

Lisätietoja: erityisasiantuntija Kaarina Tamminiemi, kaarina.tamminiemi@soste.fi, 040 5774614

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry

Vertti Kiukas
pääsihteeri

SOSTE

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
SOSTE Finlands social och hälsa rf
SOSTE Finnish Society for Social and Health

www.soste.fi

SOSTE kiittää saamastaan lausuntopyyntöä ja lausuu asiasta seuraavaa.

Yleistä

Suomessa pienpanimoiden tuottaman oluen määrä on kasvanut vuodesta 2004, jolloin nykyisiä veronalennuksia alettiin soveltaa. Kasvu on ollut nopeaa vuodesta 2008 lähtien. Pienpanimo-oluen määrän kasvu on painottunut kolmeen suurimpaan tuotantoportaaseen. Vuonna 2004 pienpanimo-olutta tuotettiin 2,1 miljoonaa litraa, josta verotuen määrä oli 0,7 miljoonaa euroa. Vuoteen 2013 pienpanimoalennukseen oikeutetun oluen tuotantomäärä on noussut noin 14,2 miljoonaan litraan, mikä muodostaa noin kolme prosenttia Suomen olutmarkkinoista. Verotuen määrä on nykyisen pienpanimoalennuksen aikana seitsemänkertaistunut 5,4 miljoonaan euroon.

Pienpanimoalennus on käytössä 20:ssä EU-jäsenvaltiossa. Alennuksen soveltaminen vaihtelee jäsenvaltioittain. Vuonna 2013 Suomessa oli 31 pienpanimoa, joista suurin osa eli 24 panimoa valmisti alle 200 000 litraa olutta vuodessa. Pienpanimoista 14 tuotti alle 30 000 litraa olutta vuodessa. Seitsemän yritystä valmisti yli 200 000 litraa olutta vuodessa ja yli miljoona litraa olutta vuodessa tuottavia pienpanimoita oli kaksi. Pienpanimoiden määrä on kasvanut vuonna 2014 35:een.

Pienpanimot ovat pitäneet epäkohtana alennuksen päättymiseen liittyvää verokynnystä. Oikeus pienpanimoalennukseen on vain panimoilla, jotka tuottavat enintään 10 miljoonaa litraa olutta. Tuotannon kasvaessa yli 10 miljoonan litran rajan panimo ei saa enää veronalennusta, vaan pienpanimon tuottaman kaiken oluen verorasitus kasvaa kerralla 0,28 euroa litraa kohden.

Ehdotetut muutokset nykyiseen

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi eduskunnalle alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annettun lain 9 §:n muuttamisesta ehdotetaan muutettavaksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annettua lakia. Pienten ja riippumattomien panimoiden alkoholiveron alennusta lisättäisiin. Lisäksi ehdotetaan, että verotukeen oikeutettujen panimoiden vuosituotannon ylärajaa nostettaisiin. Esityksen tavoitteena on parantaa pienpanimoiden kasvuedellytyksiä kasvattamatta kuitenkaan myönnetyn verotuen kokonaismäärää merkittävästi.

Esityksessä ehdotetaan, että

- 1) pienpanimoiden alkoholiveron alennusta korotettaisiin siten, että 50 prosentin suuruinen alennus alkoholiverosta ulotettaisiin koskemaan oluen vuosituotantoa nykyisestä 200 000 litrasta 500 000 litraan.
- 2) pienpanimoiden vuosituotannon yläraja korotettaisiin 15 miljoonaan litraan nykyisestä 10 miljoonasta litrasta.

SOSTEn kanta

Haluamme yleisesti todeta, että lakiesityksissä tulisi ottaa paremmin huomioon alkoholipolitiikan yleiset tavoitteet Suomessa. SOSTE haluaa korostaa esityksen kansanterveydellisiä vaikutuksia. Alkoholilla on mm. suurin yksittäinen suomalaisten työuria lyhentävä tekijä. Alkoholilla takia menetetään vuosittain 2 miljoonaa työpäivää. Alkoholista aiheutuvat välilliset ja välittömät kustannukset ovat yhteiskunnalle vuosittain 6 miljardin euron luokkaa. Siksi alkoholilla saatavuutta ei tulisi lisätä eikä veropolitiikan tulisi tukea alkoholilla kulutuksen kasvamista.

- 1) Jos pienpanimoiden alkoholiveron alennusta korotetaan niin, että 50 prosentin suuruinen alennus ulotetaan koskemaan oluen vuosituotantoa nykyisestä 200 000 litrasta 500 000 litraan, tämä varmasti parantaa pienempien panimoiden toimintaedellytyksiä, mutta alkoholiveron tuotto laskee ja verotuen määrä kasvaa. Emme pidä tätä hyvänä kehityksenä. Pienimpien pienpanimoiden verokompensaatio on riittävä jo nykyisellään.
- 2) Emme kannata vuosituotantomäärän 10 miljoonan litran ylärajan korottamista 15 miljoonaan litraan, koska yli 15 miljoonaa litraa vuodessa tuottava panimo ei ole Suomen markkinoilla pienpanimo. Pienpanimoalennuksen tavoitteena on ollut tuotantokustannusten erojen kompensoiminen pienten ja suurten panimoiden kesken. Ehdotettu muutos hyödyttää mielestämme eniten pienpanimoita, joiden vuosituotanto on suurta eikä siksi edistä alkuperäistä kompensaation ajatusta.

Lopuksi

SOSTE lähtee lausunnossaan kansanterveydellisistä näkökohdista. Yli 45 prosenttia juodusta alkoholista Suomessa on olutta ja siksi sen aiheuttamat terveyshaitat ovat mittavat. On tärkeää, että löydetään sellaiset keinot, jossa alkoholilla aiheuttamia haittoja voidaan vähentää. Verotus on yksi näistä keinoista.